

KURJER WARSZAWSKI

D. 22. Września. — Rok 1838.
Sobota.

N° 252.

Jutro, ŚŚ. Tekla i Władysław z Giełt.
Dziś ostatnie suche dni.

Najjaśniejszy PAN, na przedstawienie Xig-cia Namiestnika, spowodowane poświadcze-niem Jenerała Lejtnanta *Dehn* Naczelnika kor-pusu Inżynjerów c. a., najtąskawiej obdarzył P. J. C. *Singels* Inżynjera hydrauliczne-go przy Banku Polskim, i Inżynjera *Water-Stattu* w służbie hollenderskiej, kosztowną zło-tą *tabakierą*, za ułożenie projektu do mostu na rzece *Narwie* pod *Nowogięorgiewskiem*.

(Art. nad.) Wczoraj oddano ostatnią przy-sługę zgastej w 25 roku życia, *Fabjannie* z *A-mandowiczów Drozdowskiej*. Piękny charakter duszy, stódecz w towarzystwie, rozsądek w do-mowem zaciszu, były to owe drogie przymio-my iednające jej prawdziwy szacunek. Wiel-ty iednając od Męża iako wzór żon, kochana od ro-biców i dzieci i jako dobra córka i czuła matka, upragniona od przyjaciół iako szczerza i towa-rzyska, zgasta iak ta dobroczynna błyskawica która zdaie się iż dla tego tylko rzuciła swe światło wśród burzliwej nocy, aby wska-zać drogę błędnym podróżnym. Z boleścią wspo-minać będziem tak krótko trwałe twe życie, znikłaś iak owa piękna róża okrutną ręką zerwana w porze swej świetnej okazałości z po-śród osieroconych pączków, lecz byt twój po-zostawiłaś w pamięci i sercach naszych, wspo-minać będziem ze czcią Twe przymioty a tła żalu zaświadczy iż godnych naśladowania cnót Twych nigdy wielbić nie poprzestaniem. W. Z.

— Wyszedt z druku 2gi poszyt tomu 2go *Pa-miętnika Towarzystwa Lekarskiego Warszaw-skiego*. Zastiera: nowy sposób leczenia złamań kości za pomocą przyrządu niewzruszalego, przez *Alex. Le Brun*; O sztucznem wydobyciu miejsca po porodzie, przez *J. Lewestamaj*; O udzielaniu się nosaczyny końskiej ludziom, przez *J. Bęcewicza*; Zdarzenie zimnicy złotliwej, przez *W. Malecz*; Gorączka przerywana uta-

iona, przez *J. Lebel*; Wielka choroba uleczo-na przez *Indigo*, przez *J. Jasińskiego*; Nadto wyiątki z *Pamiętnika chirurgicznego Szpitalu Dzieciątka Jezus*, przez *A. Lebrun* i nowe dzieła. — Podpisany ma honor zawiadomić Szan: Pu-bliczność, iż w przyszy czwartek opuszcza War-szawę, w prawdzie nie z pieniężną korzyścią, jednak z najszczerszą wdzięcznością. Niepogo-dy i w roku bieżąc: stawały na przeszkodzie moim gorliwym usiłowaniu, oraz licznym a-matorom muzyki, którzy raczyli zaszczycać mnie odwiedzaniem. Jutro ostatni raz daną bę-dzie muzyka w ogrodzie P. *Ohma*, na dochód podpisanego. W poniedziałek u P. *Rembaczew-skiego* na Lesznie na dochód *Orkiestry*. We wtorek ostatni raz na *Foxalu* na dochód P. *Zajdlica*, należącego do administracji przy kassie, który przez usłużność dla Publiczności u-miał sobie pozyskać zadowolenie podpisanego, i który iako ojciec obarczony dziećmi w krytycznym stanie, prawdziwie zasługuje na taksawę względy. *Hermann* Dyrektor *Orkie*: Wroc. — Wczoraj w Teatrze *Rozmaitości* przywołani: po *Szczęściu* i *nieszczęściu* JP. *Giżewski*; a po *Wtórzędzie* JPanna *Werowska* i JP. *Jasiński*, oboje po 2 kroć. — Kurs wczorajszy: *Dukaty* hol: zł. od 19 i pół do 19 gr. 20. *Assygi*: ross: zł. od 185 i pół do 185 gr. 25. *Listy* zasta: zł. 93 gr. 16; kupon zł. 1 gr. 1/3. *Obli*: udzi: zł. od 409 do 412. *Dowody Kom*: C. L. za żołąd, zł. 26.

Niemcy. — Do *Bertina* przybyli: *Ces. Ross*; *Jenerałowie*: *Jen*: *Adj*: *Baron Geismar*, *Hr*: *Wo-ronców*, *Mansurow* i *Benkendorf*. — Rząd *Sa-ski* pozwolił *Israelitom* stale przebywać w *Dre-znie* albo *Lipsku*, przesiedlanie się z iednego miejsca na drugie, lub osiedlenie obcych *Isra-elitów* może tylko nastąpić za osobnem zezwo-leniem *Ministra* spraw wewnętrzn.: — W. X.

CESARZEWICZ Następca tronu Ross: 13 m. b. zwiedził w *Wajmarze* dom *Gelego*, muzeum pozostałe po tym wielkim poecie, a w otworzystwie N. CESARZOWEJ galerję obrazów i gabinet czytania. Tegoż dnia rano dano bal dworski; nazajutrz Cesarzowa miała znajdować się na widowisku w teatrze. N. Cesarz MIKOŁAJ rozdał w *Wajmarze* wiele orderów, a gońcowi który tam przywiózł wiadomość o szczęśliwym wyłączeniu W. Xięźniczki *Marji* i *Ołgi* w Rewlu, darował złotą tabakierę. — 13 b. m. wieczorem o 8mej zebrały się w *Magdeburgu* orkiestry wojskowe wszystkich pułków, dla ofiarowania N. CESARZOWI capstrzyku. Jenerałowie i Pułkownicy oczekiwali Króla *Pruskiego*, a gdy ten ukazał się, odezwała się muzyka. Plac przed kościołem katedralnym był zastawiony gorejącymi urnami, tony muzyki przerywały głośne okrzyki radośnie wzruszonego ludu. Wieczorem dano ucztę u Xięcia *Karola*. Nazajutrz odbyła się rewja, a w południe dano znowu ucztę u Xięcia *Karola*. — Do *Swinemindy* 12 b. m. zawinął cesarsko-rossyjski statek parowy *Herkules* i rossyjski statek wojenny *Oranjenbaum*.

Anglja. — Kolej żelazna zachodnia na nowo spowodowała koszt bardzo znaczny, spowodu iż ziemia pod szynami zaczęła opadać; trzeba więc podłożyć świeżą warstwę żwiru. Od 2ch miesięcy dniem i nocą pracują nad naprawą. Również czynnie pracują około ukończenia kolei żelaznej południowej, mającej połączyć *Dower* z *Londynem*; skoro to zostanie wykonane, iedna linja kolei żelaznej prowadzić będzie przez całą długość *Anglii*, dodając ieszcze, że na stałym lądzie około zakładania kolei żelaznych z *Ostendy* do *Brusselsi*, i z *Paryża* do *Kale*, można więc łatwo domyślić się iak dalece związek z najznaczniejszymi miejscami będzie ułatwiony. — W *Kanadzie* spokojność iest zupełnie przywróconą. — W *Trynidad* obawiają się powstania Murzynów, którzy chcą gwałtem wydnieć sobie oswo-

dzenie, podobnie iak dobrowolnie uczyniono w innych osadach. — Rząd Stanów zjedn: postanowił swoje wszystkie statki wojenne zamienić na statki parowe. — Z *Dublinu* przystano prośbę podpisaną przez 650 osób, o odwołanie Namiestnika Irlandzkiego. Śmieszną wprawdzie rzeczą, że z liczby 9 miljonów Irlandczyków, tylko 650 osób ośmieliło się zanieść podobną prośbę; mimo to Minister przedstawi ją Królowej. — Przy powtórzeniu muzyki koronacyjnej w pałacu *Westminster*, zebrano 201,720 zł., koszt wynosił 85,720 zł. — Statek parowy *Forfardszyr* dostał się na mieliznę niedaleko *Hul*, z powodu pęknięcia kotła. Z liczby 41 pasażerów, tylko 15tu ratowało się na skałę. W *Szilds* pękł kocioł statku parowego i zabił 2ch ludzi.

Szwecja. — Król 6 i 7go b. m. przyjmował powinszowania rozmaitych stanów, z powodu swojego szczęśliwego ozdrowienia. W odpowiedzi na powinszowanie Arcybiskupa, zapewniał, że ciągle gorliwie starać się będzie do utrzymania przywilejów wszystkich Obywateli. (Wiadomo, iż zanesione prośbę przeciw emancypacji Izraelitów).

Portugalia. — Potóg *Donny Marji* iest spodziewany w końcu b. m. — W okolicy *Oporto* zjawiły się straszne bandy rozbójników; dziwią się, że Hrabia *Antas* ieszcze nie wyruszył na ich poskromienie.

Francja. — Jeneralna Rada mająca dozór nad szpitalami paryżskimi, wydała rozporządzenie, bardzo korzystne dla biednych pacjentów. Uważano bowiem od niejakiego czasu nadzwyczajną śmiertelność między osobami, które ulegały operacjom w szpitalu; przeto Rada kazała wydawać miesięczne opisanie operacji odbytych w szpitalach z wymienieniem pacjentów i chirurgów, oraz liczby przypadków śmierci. To spowodowało najlepsze skutki, chirurg obawiając się aby nie był często wymieniany przy przypadkach śmierci, stara się operację iak najdokładniej wykonać. Postrzeżono tak-

że, że w szpitalach gdzie wychodzi najwięcej medycyny, najwięcej umiera osób. — *P. Spener* Burmistrz w gminie *Lipsheim* przy ostatnich wyborach przygotował urnę z podwójnem wiekiem, w którą sam włożył 13 biletów ze swoim nazwiskiem; przy losowaniu bardzo naturalnie on miał większość głosów, lecz gdy podstęp odkryto, został pod sąd oddany. — *Reszyd Basza* nie chciał pierwaj *Stambułu* opuścić, póki *Sułtan* nie podpisał nowego handlowego traktatu z Francją i Anglią. Łatwo odgadnąć cel misji tego dyplomatyka. *Sułtan* chce zapewne wyjednać od Francji, Anglii, Pruss i Austrii pomoc do załatwienia usterków z *Wice Królem* Egiptu. — Z *Tulonu* wysłano jeszcze kilka statków do eskadry oblegającej brzegi Meksyku. Dzienniki ganią odwłokę względem stanowczego kroku przeciw tamecznemu rządowi. — *Królowa* darowała szkole fabrykowania koronek w *Dieppe* 1,000 fr. — Poseł francuz: przy dworze rossyj: *P. Barante* zwiedza teraz *Krym*. — Rodzina *Królewska* Francuzka 9 b. m. udała się do portu *Treport*, celem odbycia morskiej przejazdu brygiem *Królowa Ameryki*. Wiatr północny przeszkodził odpiynieniu, dla tego statek parowy musiał w pomoc przybyć; w półtorej godziny znowu wylądowano. Malarz *Gudin* znajdował się także na tej przejeździe i odrysował bryg z *Królewskiem* passażerami. — 16.000 osób zwiedzało pałac *Tulerji* podczas niebytności *Króla*, teraz przestano wydawać bilety wnijsia, gdyż *Monarcha* w tych dniach wróci. — Rząd darował miastu *Havre* posąg marmurowy *S. Magdalemy*. — *Baron Rotszyld* 5 b. m. przybył do *Marsylii*. Pogłoska, iakoby zwiedził *S. Sebastjan* była umyślnie rozsianą przez spekulantów, dla wywarcia korzystnego wpływu na wartość papierów hiszp. — Uważają, że *P. Mendizabal* często odwiedza *Infanta Don Franciszka*. Poseł hiszpański nie jest z tego zadowolony. — Spodziewają się, że jeszcze przed zagaieniem zimy, przybędzie z *Meksyku* pomyślna wiadomość

o zdobyciu warowni *San Juan d'Ulloa*. — Przyjaciele *Pana Thiers* napisali do niego do *Komo*, aby iak najspieszniej wrócił do Francji.

Włochy. — Gazeta medyolańska na wzór gazety angielskiej *Sun*, wydała opis koronacji *Cesarza Ferdynanda* złotemi literami. — Poseł Rossyjski przy dworze *Ojca Sgo P. Potemkina*, wrócił z *Florence* do *Rzymu*.

Hiszpanja. — Jenerałowie *Kordowa* i *Narvaez* wyiechali z *Madrytu*. — *Kabrera* wrócił do *Morelli* z wyprawy ku *Walencji*. — Cała armja *Izabelistowska* 6go b. m. zebrała się nad *Arga*, celem ruszenia na *Estellę*. *Espartero* tegoż dnia zajął *Oteizę*, a Jenerał *Alaix* miasta *Aragui*. — *Don Karol* 6go b. m. udał się z *Oniate* do *Wilafranki*. — Ministerstwo zostało zmienione. Xę *Frias* mianowany pierwszym Sekretarzem stanu i Prezesem Rady Ministrów, *P. Ruez de la Vega* mianowany Ministrem sprawiedliwości, *Margrabia de Monte Virgen* Ministrem skarbu, Senator *Walgornera* Ministrem spraw wewnętrznych, Jenerał *Aladama* Ministrem wojny i marynarki.

Turecja. — W *Tripolis* codziennie spodziewana jest flotta turecka. *Hassan Basza* na wiadomość, że *Sułtan* przysyła następcę, dozwala w kraju szerzyć się buntom, tak dalece, iż wątpią aby wojsko tureckie mogło Baszostwo przystąpić do posłuszeństwa. — Wszelkie pogłoski iakoby *Reszyd Basza* popadł w niełaszkę u *Sułtana*, niepotwierdziły się. — W *Skutari* wybuchła zaraza.

Rozmaitości. — W okolicach *Radomyśla* w *Gub: Kiliowskiej*, d. 7 z. m. grad padał wielkości kurzego jaja! — *P. Hippolit Passy* przedstawił w akademji tabellaryczny rys ślubów zawartych we Francji od r. 1827 do 1838. Z tego okazuje się, że płodność w miastach większą jest mniejszą niż w małych, a tu znowu mniejszą niż po wsiach. — W *Bawarskiem* popełniono kradzież szczególną. Niektóre osoby poprowadziły tajemne rury do żupy solnej, wodę ztąd otrzymaną gotowali i sprzedawali sól

zostająca na osadzie. Policja wysłędziła złoczyńców. — 4 i 6 b. m. obchodzono w *Kwedlinburgu* uroczystość muzyczną, do której należało 300 śpiewaków i 100 instrumentistów. — Na smętarzu w *Londynie* w tych dniach 2ch ludzi utraciło życie przy kopaniu grobu, z powodu szkodliwych wyziewów. Użalają się bardzo że smętarz jest w środku miasta, stąd mieszkańcy narażeni są na najszkodliwsze choroby. — W czasie ostatniego nadzwyczajnego wezbrania *Dunaju*, w jednym miasteczku węgierskiem, woda uniosta żonę rzemieślnika wraz z łóżkiem; nieutulony małżonek ogłosił 100 zł. nagrody temu, kto mu odda... *tóżko*. — Młoda Panna w departamencie *Sarthe* została oskarżoną, że podpaliła własność swojego kochanka, za to, że ją zdradził. Gdyby i mężczyźni chcieli wziąć się do tego rodzaju pomsty, nie starczyłoby w Europie towarzystw assekuracyjnych przeciw pożarom. — Zapewniają, że niedawno widoem z miast francuz: odkryto patent z r. 1436, nadsyłający pewnemu szlachcicowi prawo bić swoją żonę aż do krwi, byle tylko składał pewną karę pieniężną.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Radziwiłł Fran: Xiążę z Gub: Wołyńskiej; Hejn Gotfryd Dzie: z Duwsinowa; Okęcki Józ: Dzie: z Krobowa; Gzowski Józ: Dzie: z Zaborówka; Szultz Hen: Dzie: z Hamburga.

DONIESIENIA.

Za 80,000 Złp. jest WIES DZIEDZICZNA z wolnej ręki do zbycia każdego czasu. Ta znajduje się w Gub: Płockiej, 3 mile od Lipna, na trasie od Warszawy na Płock do Torunia, Gdańska, mila od Dobrzyńa nad Wisłą, położona tylko pół milki od Wisły w najpiękniejszym miejscu, posiada Dymów 21, Browar, Gorzelnię, Karcznię, wszelkie Zabudowania dworskie jak i włościańskie w najlepszym stanie, ma gruntu najlepszego w glebie pszennej rozległości wótk 29, Boru do wótk 8, Drzewa różnego i Budulcu do sprzedania, Wysiewu Oziminy 140 do 150 korey, Jezioro Rybne, przymiem rzeka Skrwia, Łakami i dobrami pastwnikami, Ogrodem owocowym i wszelkimi dogodnościami, Robocizna dostarczająca. Oraz Inwentarz jaki się teraz znajduje, może być odstąpiony. Z propinacji 1200, a z czynszu

620 złp. rocznego dochođu. Złp. 21,000 przeszło, może na zawsze pozostać na hipotece. Dalsza informacja w Warszawie przy ulicy Nowo-Senatorskiej w Hotelu Litewskim pod Nr 22 rano od 8 do 12 godziny każdodziennie zostanie udzielana. Wszelkie zgłoszenia z prowincji mają być frankowane.

W dniu 19 Wrześ: (1 Październi) i dni następnych roku bieżącego, zawsze od godz: 9 z rana, na gruncie Wsi Jazgarzewa, Powiatu Czerskiego, w domu Plebanja zwanym, z mocy Upoważnienia JW. Prezesa Trybunału Cywil: Iej Instancji Gub: Mazow: d. 18/30 Sierpnia, a. c. Nr 7239, sprzedawane będą przez publiczną licytacją Ruchomości, iako to: Żegarek srebrny, Fortepian o 4 1/2 oktawy, Meble, Porcelana, Faïans, Szl: i, Koczyg, Wozy, Konie, Bydło rogate i nierogate, 38 Ułów Pszczół, Książki i t. p., do pozostałości zmarłego Xiądza Jana Fromm Proboszcza należące, a to za gotowe natychmiast płacić się mające pieniądze, o czym Szanowna Publiczność się zawiadomia. W Górze d. 3/15 Września 1838 r. — Jan Sławianowski Rejent, Ptu Czerskiego.

W domu pod Nr 438 przy ulicy Krak: przedmieście, przeciw Kościoła Dobroczynności, STANCJA dla Kawalera do naigcia *bezpłatna*, iedynie z warunkiem utrzymania małej Ludności meldunku.

Dziś rano ciepła stopu 9. Wczoraj w południe 20.

TEATR WIELKI. Jutro *Niema z Porticy*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Dwaj Grenadjerowie*. *Kwakier i Tancerka*.

ORAJESTRA HERMANA jak wyżej.

Dziś w Kawiarni pod *Kogutkiem* na Krak: Przed: w domu Nowackiego Nr 454, wprost b. Konserwatorium, KWINTET Kurzątkowskiego wykona różne ulubione kompozycje muzyczne. Zacznie się o 6.

Podpisani mają zaszczyt donieść Szanownej Publiczności, iż dziś w wieczór grać będziemy w Restauracji P. M. Jamroszyńskiego, w domu narożnym W. Bogka, przy ulicy Senatorskiej i Nowo-Senatorskiej.

Bracia *Fadowscy*.

Jutro w Królikarni PP. *Baur* wykonają różne muzyki i śpiewy, oraz Bracia *Fadowscy*.

Jutro u Rogaskiego przy ulicy *Długiej* pod Nr 550. ŚNIADANIE: Indyk z roż: faszerzo; kaczk: z roż: z jabłkami; kotlety cielę: z szpina; potrawa z pulard z rzyżem, flaki z pieca i zyczejaj; kurczęta z roż: z sałat. KOLACJA: Zrazy a la nelson z szampionów; rozbratel wiedeński; węgors na zimno, i inne potrawy.

Jutro w handlu *Maiewskiego*. Zając z roż; polędwica z piure kartofla; rozbratel po angieli; pieczeń buloni; kapłon a la pul, potrawa z pieczar; kozdony litewskie i flaki.